

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สุกรเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศประเภทหนึ่ง เนื่องจากเนื้อสุกรเป็นอาหารที่ได้รับความนิยมของผู้บริโภคโดยทั่วไป เพราะเนื้อสุกรจัดเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญมีทั้งโปรตีน ไขมัน วิตามิน และแร่ธาตุต่างๆ และมีราคาที่ไม่สูงมากนัก ซึ่งจะสังเกตจากปริมาณการเลี้ยงสุกรของประเทศที่เพิ่มขึ้นมาโดยตลอดทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการการบริโภคภายในประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของอัตราการเพิ่มของประชากร ดังรายละเอียดปริมาณการผลิตสุกรของไทยที่แสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 ปริมาณการผลิตสุกรของไทย ปี 2536 – 2541

ปี	ปริมาณการผลิตสุกร (: ล้านตัว)
2536	9.175
2537	9.787
2538	9.778
2539	9.993
2540	10.423
2541 ^P	10.378

ที่มา : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2541

หมายเหตุ : ^P เป็นตัวเลขเบื้องต้น

จากตารางแสดงปริมาณการผลิตของสุกรไทยในปี 2536-2541 จะเห็นว่าปริมาณการผลิตสุกรเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ปี 2536 ถึงปี 2540 โดยจำนวนสุกรที่ผลิตได้ในปี 2539 ร้อยละ 4.3 และปริมาณการผลิตในปี 2541 ลดลงเนื่องจากราคาสุกรในช่วงปลายปี 2540 ลดลงอย่างมาก ในขณะที่ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์แพงขึ้นและผู้เลี้ยงสุกรขาดเงินทุนหมุนเวียน จึงต้องระบายสุกรขุนออกสู่ตลาดก่อนกำหนด และบางส่วนมีการคัดแม่พันธุ์สุกรทิ้งก่อนกำหนด ส่งผลให้ปริมาณการผลิตในปี 2541 มีจำนวนลดลง

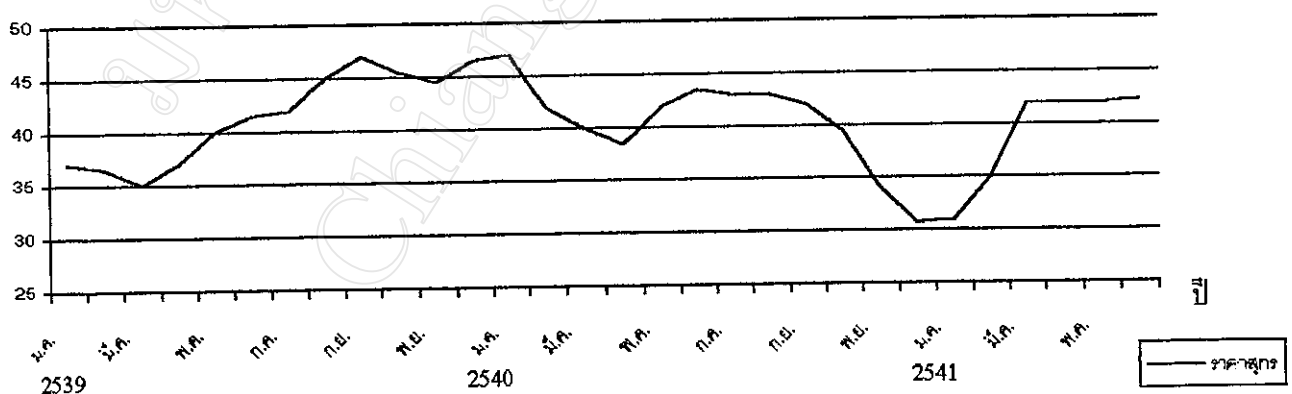
ปัจจุบันการเลี้ยงสุกรของประเทศไทยได้พัฒนาการในการเลี้ยงมาเป็นลำดับ โดยมีการปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงมาเป็นการเลี้ยงในเชิงพาณิชย์มากขึ้น มีการใช้เทคโนโลยีและวิชาการใหม่ๆ มาช่วยในการผลิต ตลอดจนมีการปรับปรุงพันธุ์สุกร คุณภาพของอาหาร ยา วัคซีน เพื่อให้ได้ผลผลิตมากที่สุดและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ (ที่มา : การผลิตและการจัดการสุกร, 2536)

สุกรมีการเลี้ยงอยู่ทุกจังหวัดของประเทศไทยโดยข้อมูลของกรมปศุสัตว์ในปี 2540 ทั่วประเทศมีการเลี้ยงสุกรทั้งหมดประมาณ 10.139 ล้านตัว ซึ่งจังหวัดที่มีการเลี้ยงสุกรมากที่สุดได้แก่นครปฐม (ร้อยละ 14.1) ราชบุรี (ร้อยละ 12.6) ฉะเชิงเทรา (ร้อยละ 7.2) ชลบุรี (ร้อยละ 4.5) และมีฟาร์มที่เลี้ยงเป็นการค้าจำนวน 7,171 ฟาร์ม โดยภาคกลางมีฟาร์มเลี้ยงสุกรมากที่สุด 2,940 ฟาร์ม ส่วนใหญ่เป็นฟาร์มที่มีขนาดการเลี้ยงสุกรตั้งแต่ 200 – 999 ตัว ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นฟาร์มที่มีขนาดการเลี้ยงสุกร 10 – 49 ตัว

ในการเลี้ยงสุกร โดยเกษตรกรต้องประสบกับภาวะเสี่ยงต่อความผันผวนของราคาที่เป็นไปตามวัฏจักรสุกรทำให้มีปัญหาต่อผลผลิตสุกรที่ออกสู่ตลาดเป็นอย่างมาก เช่น ในช่วงปี 2539 ราคาสุกรอยู่ในระดับสูงส่งผลให้ผู้เลี้ยงสุกร ในหลายจังหวัดเพิ่มการเลี้ยงมากขึ้นทำให้จำนวนสุกรที่ผลิตออกมามากเกินความต้องการของตลาดส่งผลให้ราคาสุกรลดต่ำลงอย่างรวดเร็วในปี 2540 ดังรายละเอียดแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงราคาสุกรในปี 2539-2541 ตามรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 แสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงราคาสุกรในปี 2539 – 2541

ระดับราคา (: บาท/กก.)

ที่มา : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรและกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ , พ.ศ. 2541

จากกราฟแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงราคาสุกรจะเห็นว่าราคาสุกรในเดือนมีนาคม 2539 อยู่ในระดับต่ำประมาณกิโลกรัมละ 35 บาท และค่อย ๆ เพิ่มสูงขึ้นสูงถึงกิโลกรัมละ 47 บาทในเดือนกันยายน 2539 และระดับราคาสุกรทรงตัวอยู่ระหว่างกิโลกรัมละ 45 – 47 บาทในช่วงเดือนกันยายน 2539 ถึงเดือนมกราคม 2540 จากนั้นราคาสุกรปรับตัวลดลงเป็นกิโลกรัมละ 37.50 บาท ใน

เดือนเมษายน 2540 หลังจากนั้นปรับตัวเพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงกิโลกรัมละ 40.00 – 43.50 บาท ระหว่างเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม 2540 ต่อมาราคาสุกรปรับตัวลดลงมาตลอดจนมีราคาต่ำสุดกิโลกรัมละ 30.75 บาท ในเดือนธันวาคม 2540 แต่ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2541 (มกราคม – มิถุนายน) ราคาขายส่งเฉลี่ยของสุกรปรับตัวสูงขึ้นจากปลายปี 2540 อยู่ที่กิโลกรัมละ 37.49 บาท จนกระทั่งในเดือนมิถุนายน 2541 ราคาสุกรอยู่ที่กิโลกรัมละ 42.25 บาท

จากภาวะราคาสุกรในช่วงปี 2539 – 2541 แสดงให้เห็นถึงความผันผวนของราคาสุกรที่ก่อให้เกิดวัฏจักรของราคาสุกร ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการเลี้ยงสุกรของผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยในประเทศที่ทำให้เกิดความผันผวนของราคาและส่งผลกระทบต่อระบบตลาดสุกรในประเทศเป็นอย่างมาก กล่าวคือ เมื่อสุกรราคาดีขึ้นเกษตรกรจะหันมาเลี้ยงสุกรกันมากขึ้น แต่หากราคาสุกรตกต่ำก็จะเลิกเลี้ยงทำให้เกิดภาวะขาดแคลนสุกรขึ้นในภายหลัง โดยในการลงทุนเลี้ยงสุกรของผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยส่วนใหญ่ไม่ได้คำนึงถึงต้นทุนและผลตอบแทนอย่างถี่ถ้วนแต่จะอาศัยประสบการณ์ในการตัดสินใจในการลงทุน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงสุกร ตลอดจนการศึกษาการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางด้านต้นทุนหรือผลตอบแทน ที่จะทำให้อาณาของโครงการเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรหรือนักลงทุนที่สนใจที่จะพิจารณาตัดสินใจลงทุน และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการในการเลี้ยงสุกรของผู้ประกอบการในอนาคต ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงินในการใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสินเชื่อเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนแก่เกษตรกรผู้ต้องการใช้เงินทุนในการลงทุนเลี้ยงสุกร

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อประเมินถึงความเป็นไปได้โดยอาศัยเทคนิควิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน และความเหมาะสมในการเลี้ยงสุกร ในฟาร์มขนาดเล็ก ในเขตอำเภอเมืองและอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน
- 2) เพื่อวิเคราะห์ความไหวตัวและความทนต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงการ โดยดูผลกระทบของโครงการเมื่อต้นทุนหรือผลตอบแทนของโครงการมีการเปลี่ยนแปลงไป ที่มีต่อค่า IRR , NPV และ B/C Ratio

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

- 1) ทำให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนตลอดจนความเป็นไปได้ในการลงทุนในกิจการเลี้ยงสุกรในเขตอำเภอเมืองและอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน
- 2) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนในกิจการการเลี้ยงสุกร

3) ทำให้ทราบสถานะของโครงการภายใต้ความผันแปร อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านต้นทุนหรือผลตอบแทนซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนการวางแผนการจัดการในการเลี้ยงสุกรของผู้ประกอบการในอนาคต

4) เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงิน ในการใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสินเชื่อเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนแก่เกษตรกรผู้ต้องการใช้เงินทุนในการลงทุนเลี้ยงสุกร

5) เป็นประโยชน์ใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจลงทุนในธุรกิจการเลี้ยงสุกร

1.4 ขอบเขตการวิจัยและวิธีการที่ใช้ในการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาต้นทุน-ผลตอบแทนทางการเงินของการเลี้ยงสุกรครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตโดยทำการศึกษาจากฟาร์มที่มีจำนวนแม่พันธุ์ 100 ถึง 500 ตัว จำนวน 5 ฟาร์ม ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองจำนวน 4 ฟาร์ม และอำเภอบ้านธิจำนวน 1 ฟาร์ม โดยจะเน้นวิเคราะห์มิติทางการเงิน (Financial Aspect Analysis)

ระยะเวลาของโครงการที่ทำกรวิเคราะห์หาผลตอบแทนทางการเงินกำหนดระยะเวลาศึกษา 10 ปี

1.4.2 วิธีการที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์

จะใช้วิธีการวิเคราะห์โดยเน้นมิติทางการเงินเป็นสำคัญ โดยการหาค่าทางสถิติที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ เช่น

1. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV)

มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการลงทุนจะทำการศึกษาโดยการเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินเข้ากับกระแสเงินออกของโครงการ โดยคิดลดด้วยอัตราลดตามอัตราผลตอบแทนที่หน่วยธุรกิจต้องการ ซึ่งโครงการที่เหมาะสมกับการลงทุนนั้นต้องมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มากกว่า 0 หมายความว่ามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินเข้ามากกว่ามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินออก

2. อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (Internal Rate of Return : IRR)

อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (IRR) คือ อัตราส่วนลดที่จะทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคตเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนสุทธิของโครงการนั้นพอดี หรืออัตราส่วนลดที่จะทำให้ผลรวมของมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มีค่าเท่ากับ 0 อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (IRR) ที่เหมาะสมต่อการตัดสินใจลงทุนต้องมีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำหรือสูงกว่าต้นทุนของเงินทุน เช่น สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในปัจจุบัน

3. อัตราส่วนรายได้ต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio : B/C Ratio)

อัตราส่วนรายได้ต่อต้นทุน (B/C Ratio) คือ อัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนกับมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่ายตลอดอายุของโครงการ ซึ่งอัตราส่วนรายได้ต่อต้นทุน (B/C Ratio) ของโครงการที่เหมาะสมต่อการลงทุนต้องมีค่ามากกว่า 1

4. การวิเคราะห์ความไวตัว (Sensitivity Analysis)

การวิเคราะห์จะเป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่าจะมีผลกระทบต่อรายรับหรือต้นทุนอย่างไร และมีผลทำให้ค่า NPV , IRR และ B/C ratio ของโครงการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิเคราะห์ความไวตัวนั้นจะช่วยให้ผู้ประเมินโครงการทราบว่าต้องควบคุมตัวแปรดังกล่าวแต่ละตัวอย่างใกล้ชิดเพราะจะมีผลทำให้ผลตอบแทนของโครงการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันจะมีผลต่อการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการในที่สุด